

Η ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΠΡΟΦΗΤΟΥ ΗΛΙΟΥ ΕΙΣ ΤΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Τὴν Κυριακὴν, 20^{ῆν} Ἰουλίου/2^{ον} Αὐγούστου 2020, ἐωρτάσθη ὑπὸ τοῦ Πατριαρχείου ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου προφήτου Ἡλιοῦ τοῦ Θεσβίτου εἰς τὴν ἀρχαίαν ἱεράν αὐτοῦ Μονήν, τὴν κειμένην εἰς τὸ μέσον τῆς ἀποστάσεως τῆς κεντρικῆς ὁδοῦ μεταξύ Ἱεροσολύμων καὶ Βηθλεέμ.

Κατὰ τὴν ἐορτὴν ταύτην ὁ προφήτης Ἡλίας ζῆ εἰς τὴν μνήμην τῆς Ἐκκλησίας ὡς ἀναφέρεται εἰς τὸ ἀπολυτίκιον αὐτοῦ, ἥτοι ὡς «ὁ ἔνσαρκος ἄγγελος τῶν προφητῶν ἡ κρηπὶς, ὁ δεῦτερος Πρόδρομος τῆς παρουσίας Χριστοῦ», ὁ ἀποδιώκων νόσους καὶ λεπρούς καθαρίζων καὶ βρύων εἰς τούς τιμῶντας αὐτόν ἰάματα, ὡς καταγόμενος ἐκ τῆς θέσβης, διό καὶ Θεσβίτης ὀνομάζεται, ζῶν ἀσκητικὴν, λιτὴν ζωὴν, ἐνδεδυμένος μῆλωτήν, ὁ πλήρης ἐνθέου ζήλου καὶ ὑπέρμαχος τοῦ ὀνόματος καὶ τῶν δικαιωμάτων τοῦ μόνου ἀληθινοῦ Θεοῦ καὶ εἰσακουσθεὶς ὑπ' Αὐτοῦ εἰς τὴν προσευχήν, «νά μὴ βρέξῃ ἐπὶ τρία καὶ ἥμισυ ἔτη καὶ πάλιν εἰσακουσθεὶς νά βρέξῃ καὶ ἔβρεξε», (Ἐπιστολὴ Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου κεφ. Ε΄ 10-20).

Ὁ προφήτης Ἡλίας διὰ τῆς προσευχῆς αὐτοῦ προὔκάλεσεν εἰς τὸ Καρμήλιον ὄρος πῦρ ἐξ οὐρανοῦ καὶ κατέκαψε τὰς σχίδας τοῦ θυσιαστηρίου καὶ κατετρόπωσε τούς ἱερεῖς τῆς αἰσχύνης, τούς ὁποίους καὶ κατέσφαξεν ἔπειτα εἰς τὸν Χεΐμαρρον Κισσῶν.

Εἰς τὴν περιοχὴν τῆς ἐορταζούσης τὴν μνήμην αὐτοῦ Μονῆς πιστεύεται ὅτι ἐκοιμήθη ὑποκάτω ἀρκεύθου καὶ ἄγγελος ἀφῆκε αὐτῷ τροφήν καὶ εἶπεν «ἀναστάς φάγε καὶ πίε, ὅτι πολλὴ ἀπὸ σοῦ ἡ ὁδός» καὶ ἀναστάς ἔφαγε καὶ ἔπιε καὶ ἐπορεύθη ἐν τῇ ἰσχύϊ τῆς βρώσεως ἐκείνης τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας. Καταδιωκόμενος ὑπὸ τῆς Ἰεζάβελ κατέφυγεν εἰς εἰς τὸν χεΐμαρρον Χορράθ, ἐνθα ὁ Θεός διὰ κόρακος ἔστειλεν αὐτῷ τροφήν, ἄρτον τὴν πρῶϊαν καὶ κρέας τὸ δεῖλιν, (Βασιλειῶν Γ΄ 17-19).

Εἰς τὴν Μονὴν ταύτην ἐτελέσθη Ἑσπερινός ἀφ' ἐσπέρας προεξάρχοντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἰορδάνου κ. Θεοφυλάκτου Πατριαρχικοῦ Ἐπιτρόπου ἐν Βηθλεέμ καὶ θεία Λειτουργία τὴν πρῶϊαν τῆς ἐορτῆς, προεξάρχοντος τῆς Α.Θ.Μ. τοῦ Πατρός ἡμῶν καὶ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεοφίλου καὶ συλλειτουργούντων Αὐτῷ τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντίνης κ. Ἀριστάρχου, τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Θαβωρίου κ. Μεθοδίου καὶ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἐλενουπόλεως κ. Ἰωακείμ, καὶ μόνον δώδεκα κληρικῶν ἐντός τοῦ Ναοῦ, ἐκ τῶν ὁποίων πρῶτος ὁ Γέρων Καμαράσης Ἀρχιμανδρίτης Νεκτάριος καὶ 20άδος πιστῶν ἐν τῇ ὑπαίθρῳ, συμφώνως πρὸς τὰς ὁδηγίας τῆς Ἀστυνομίας λόγῳ μέτρων ἐναντίνον τοῦ ἰοῦ Covid 19, διακοσάδος ὅμως εἰς τὸ τέλος διὰ νά τιμήσουν τὸν «δεῦτερον Πρόδρομον τῆς παρουσίας Χριστοῦ Ἡλίαν τὸν ἐνδοξον», ἱερέων καὶ διακόνων, ψάλλοντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Μαδάβων κ. Ἀριστοβούλου δεξιὰ ἑλληνιστί καὶ τῆς χορωδίας τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου ἀριστερά ἀραβιστί ὑπὸ τὸν κ. Ριμόν Κάμαρ.

Εἰς τὸ Κοινωνικὸν τῆς θείας Λειτουργίας ὁ Μακαριώτατος ἐκήρυξε τὸν θεῖον Λόγον ἑλληνιστί καὶ ἀραβιστί ὡς ἔπεται:

«Ἀποδεδειγμένος θεόπτης, ὁ θεσβίτης σύν Μωσῇ καθορᾷ, ἃ ὀφθαλμός οὐκ εἶδε καί οὖς οὐκ ἤκουσε, καί ἀνθρώπων τῶν γηγενῶν, καρδία οὐ λελόγισται, σεσαρκωμένον Κύριον ἐν τῷ θαβῶρ τόν Παντοκράτορα», ἀναφωνεῖ ὁ ὑμνωδός τῆς Ἐκκλησίας.

Ἀγαπητοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί,

Εὐλαβεῖς Χριστιανοί,

Ἡ θεία καί σεβάσμιος μνήμη τοῦ ἁγίου ἐνδόξου Προφήτου Ἡλιοῦ τοῦ θεσβίτου συνήθροισεν ἡμᾶς σήμερον ἐν τῷ πανσέπτῳ ἐπωνύμῳ Ναῶ αὐτοῦ, ἵνα ψαλμικῶς ᾄσωμεν καί εὐχαριστιακῶς τιμήσωμεν τήν ἐόρτιον μνήμην αὐτοῦ. Ἡ παρουσία τοῦ προφήτου Ἡλία καί τό ἐνεργόν προφητικόν αὐτοῦ κήρυγμα λαμβάνουν χώραν εἰς μίαν κρίσιμον ἱστορικήν χρονικήν περίοδον, κατά τήν ὁποίαν ὁ λαός τοῦ θεοῦ καί τοῦ Μωσαϊκοῦ Νόμου, τοῦ χορηγηθέντος ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ, ἔχει ἀπομακρυνθῆ ἀπό τήν ὑγιαίνουσαν πίστιν καί λατρείαν τῆς ἀποκεκαλυμμένης «θρησκείας» τοῦ ἠθικοῦ μονοθεϊσμοῦ, προσχωρῶν εἰς τήν πλάνην τῆς εἰδωλολατρείας καί τοῦ συγκρητισμοῦ. Τήν ζοφεράν ταύτην εἰκόνα τῆς παρεκκλίσεως τοῦ λαοῦ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ἐκ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀληθοῦς θεογνωσίας καί τῆς καθαρᾶς λατρείας περιγράφει εἰς σχετικήν ὁμιλίαν αὐτοῦ ὁ ἱερός Χρυσόστομος λέγων: «Νύξ γάρ ἦν, δι' ἣ καί κατεῖχε τήν οἰκουμένην ἅπασαν· νεφέλη πυκνοτάτη ἐκάλυπτε τά σύμπαντα. Πάντες γάρ προέκοπτον ἐπὶ τό κακόν· οἰκουμενικόν ἦν νανάγιον, οὐκ ὑδάτων ἀλλά ἀσελγείας», (P.G. Migne 50, 729).

Ὁ θεσπέσιος Ἡλίας δικαίως ἔλαβε τήν προσωνυμίαν «ζηλωτής», ὡς τοῦτο ἐπιμαρτυρεῖ καί ὁ ἱερός Χρυσόστομος λέγων: «ἐμέθυε γάρ τῷ ζήλῳ». Τόν ὑπέρμετρον τοῦτον ζῆλον διὰ τόν θεόν ἀπέκτησεν ὁ θεόπτης Ἡλίας ἀκούων ἀφ' ἐνός μὲν εἰς τάς ἐντολάς τοῦ θεοῦ: «Ἀγαπήσεις Κύριον τόν θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καί ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καί ἐξ ὅλης τῆς δυνάμεώς σου», (Δευτ. 6,5). Καί ἀφ' ἐτέρου, εἰς τούς Δαυϊτικούς λόγους:

«Κύριε, τίς παροικήσει ἐν τῷ σκηνώματί σου; ἢ τίς κατασκηνώσει ἐν ὄρει ἁγίῳ σου; πορευόμενος ἄμωμος καί ἐργαζόμενος δικαιοσύνην, λαλῶν ἀλήθειαν ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ, ὃς οὐκ ἐδόλωσεν ἐν γλώσσει αὐτοῦ, οὐδέ ἐποίησε τῷ πλησίον αὐτοῦ κακόν καί ὀνειδισμόν οὐκ ἔλαβεν ἐπὶ τοῖς ἔγγιστα αὐτοῦ», (Ψαλμ. 14, 1-3).

Ἡ αὐτεξούσιος καί ἄνευ ὄρων ὑπακοή τοῦ θεόφρονος Ἡλία εἰς τό ἅγιον θέλημα τοῦ θεοῦ κατέστησεν αὐτόν «ἄνθρωπον τοῦ θεοῦ», διό καί ἀνετέθη εἰς αὐτόν ἡ θεία ἀποστολή τῆς ἀφυπνίσεως καί μετανοίας τόσοι τοῦ λαοῦ ὅσον καί τῆς θρησκευτικοπολιτικῆς ἡγεσίας αὐτοῦ.

Ἡ ἀποστολή δέ αὕτη, τῆς προφητικῆς, δηλονότι δράσεως τοῦ ζηλωτοῦ Ἡλία ἀπεσκοπεῖ εἰς τήν διαφύλαξιν τῶν, δι' ὅρκου τοῦ θεοῦ πρὸς τόν Ἀβραάμ ἐπαγγελιῶν καί τῆς Διαθήκης, ἥς διέθετο ὁ θεός πρὸς τούς πατέρας αὐτῶν», (Πράξ. 3,25). Μὲ ἄλλα λόγια, ἡ ἀποστολή τοῦ θεσβίτου Ἡλία ἀπέβλεπεν εἰς τήν ὑπ' αὐτοῦ ὑπόμνησιν «καί ὑπόδειξιν τοῖς κληρονόμοις, τῆς ἐπαγγελίας τό ἀμετάθετον τῆς βουλῆς Αὐτοῦ [τοῦ θεοῦ] κατά Παῦλον (Ἑβρ. 6,17). «Κληρονόμοι δέ τῆς ἐπαγγελίας», δέον ὅπως θεωρηθοῦν ἀμφοτέροι οἱ λαοί, οἱ τῆς Παλαιᾶς καί τῆς Καινῆς Διαθήκης, κατά τό εἰρημένον ὑπὸ τοῦ θείου Παύλου: «εἰ δέ ὑμεῖς Χριστοῦ, ἄρα τοῦ Ἀβραάμ σπέρμα ἐστέ καί κατ' ἐπαγγελίαν κληρονόμοι», (Γαλ. 3, 29). Κατά δέ τόν ἐρμηνευτὴν Ζιγαβηνόν: «κληρονόμοι τῆς ἐπαγγελίας αἰσθητῶς μὲν ὁ παλαιός λαός, νοητῶς δέ ὁ νέος [λαός]· ἐπεὶ καί σπέρμα τοῦ Ἀβραάμ φυσικόν μὲν οἱ κατά γένος αὐτῷ προσήκοντες, πνευματικόν δέ οἱ κατά πίστιν

αὐτῷ ἐξομοιούμενοι».

Καθίσταται πρόδηλον, ὅτι ἡ ἐξέχουσα προσωπικότης καί προφητική δηλονότι δραστηριότης τοῦ Ἡλίου, ὀφείλεται εἰς τὴν διὰ θεωρίας καί πράξεως ἥτοι διὰ λόγου καί ἔργου μαρτυρουμένη, τόσον ἐν τῇ Παλαιᾷ ὅσο καί τῇ Νέᾳ Διαθήκῃ.

Καί εἰς μὲν τὴν Καινὴν Διαθήκην ὁ Θεοβίτης Ἡλίας ἐμφανίζεται μετὰ τοῦ Προφήτου Μωϋσέως κατὰ τὴν ἐν τῷ ὄρει Θαβώρ Μεταμόρφωσιν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ γενόμενος μάρτυς Αὐτοῦ, ἀλλὰ καί συνομιλῶν μέτ' Αὐτοῦ: «Καί ἰδοὺ ὤφθησαν αὐτοῖς Μωϋσῆς καί Ἡλίας μέτ' Αὐτοῦ συλλαλοῦντες», (Ματθ. 17,3). Ἐξ ἄλλου, ὁ ἅγιος Ἰάκωβος ὁ Ἀδελφόθεος ἐξαίρων τὴν δύναμιν τῆς προσευχῆς τῶν δικαίων τοῦ Θεοῦ λέγει περὶ τοῦ Ἡλίου: «Ἡλίας... προσηύξατο τοῦ μή βρέξαι καί οὐκ ἔβρεξεν... καί πάλιν προσηύξατο καί ὁ οὐρανός ὑετόν ἔδωκε», (Ἰακ. 5, 17).

Εἰς δέ τὴν Παλαιάν Διαθήκην ὁ ἔνδοξος Ἡλίας ἀναδεικνύεται σκεῦος ἐκλογῆς τοῦ Θεοῦ, ἐφάμιλλος τοῦ Ἀποστόλου τῶν ἐθνῶν Παύλου. Ἡ ἐνέργεια τῆς δυνάμεως τῆς πίστεως τοῦ ἐνθέου ζήλου καί τῶν θαυμαστῶν πράξεων αὐτοῦ περιγράφεται μετ' ἀκριβείας καί ἐπαινετικῶς ὑπὸ τοῦ ἱεροῦ συγγραφέως τῆς Σοφίας Σειράχ, οὕτως:

Καί ἀνέστη Ἡλίας προφήτης ὡς πῦρ, καί ὁ λόγος αὐτοῦ ὡς λαμπάς ἐκαίετο· ὃς ἐπήγαγεν ἐπ' αὐτοὺς λιμόν καί τῷ ζήλῳ αὐτοῦ ὠλιγοποίησεν αὐτούς· ἐν λόγῳ Κυρίου ἀνέσχεν οὐρανόν, κατήγαγεν οὕτως τρεῖς πῦρ· ὡς ἐδοξάσθης, Ἡλίας, ἐν τοῖς θαυμασίοις σου· καί τίς ὁμοίός σοι καυχᾶσθαι; ὁ ἐγείρας νεκρόν ἐκ θανάτου καί ἐξ ἄδου ἐν λόγῳ Ὑψίστου· ὁ καταγαγὼν βασιλεῖς εἰς ἀπώλειαν καί δεδοξασμένους ἀπὸ κλίνης αὐτῶν· ὁ ἀκούων ἐν Σινᾷ ἐλεγμόν καί ἐν Χωρήβ κρίματα ἐκδικήσεως· ὁ κρίων βασιλεῖς εἰς ἀνταπόδομα καί προφήτας διαδόχους μετ' αὐτόν· ὁ ἀναληφθεὶς ἐν λαίλαπι πυρός ἐν ἄρματι ἵππων πυρίνων· ὁ καταγραφείς ἐν ἐλεγμοῖς εἰς καιροὺς κοπάσαι ὀργὴν πρό θυμοῦ, ἐπιστρέψαι καρδίαν πατρός πρὸς υἱόν καί καταστῆσαι φυλὰς Ἰακώβ. μακάριοι οἱ ἰδόντες σε καί οἱ ἐν ἀγαπήσει κεκοσμημένοι, καί γὰρ ἡμεῖς ζωὴν ζησομεθα, (Σοφ. Σειράχ 48, 1-11).

Εἰς τό ὄντως ἀντάξιον τοῦτο ἐγκώμιον τοῦ προφήτου Ἡλιοῦ τοῦ Θεοβίτου ὑπὸ τοῦ Θεοπνεύστου Σειράχ, ὁ Πατήρ Ἰωὴλ Γιαννακόπουλος σχολιάζων τὴν κατακλείουσαν εὐχήν, «καί γὰρ ἡμεῖς ζωὴν ζησομεθα», λέγει: «Ἐνταῦθα διὰ τοῦ -ἡμεῖς- ὀφείλομεν νὰ ἐννοήσωμεν τοὺς ἀποθανόντας δικαίους κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας τοῦ κόσμου. Οὗτοι, προητοιμασμένοι μετὰ τό κήρυγμα τοῦ Ἡλιοῦ, θά ἀποθάνουν ἡσύχως καί θά ἀναστηθοῦν εἰς τὴν εὐθύς μετὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην γενομένην κρίσιν τοῦ κόσμου καί θά ζήσουν αἰωνίως».

Ὁ σήμερον τιμώμενος Θεόπτης Προφήτης ἡμῶν Ἡλίας ὁ Θεοβίτης εἶχεν θάνατον εἰρηνικόν, οὗτος ἐδέχθη τὸν θάνατον τοῦ Δικαίου, ὡς λέγει ὁ ψαλμωδός: «πλὴν ὁ Θεός λυτρώσεται τὴν ψυχὴν μου ἐκ χειρός ἄδου ὅταν λαμβάνῃ με», (Ψάλμ. 48,1) καί «Δικαίων ψυχαί ἐν χειρὶ Θεοῦ καί οὐ μή ἄψηται αὐτῶν βάσανος», (Σοφ. Σολομῶντος 3,1), λέγει ἡ Σοφία Σολομῶντος.

Παρακαλέσωμεν ἀδελφοί μου, τὸν μεγάλην παρρησίαν ἔχοντα τῷ Ἁγίῳ Τριαδικῷ Θεῷ, Ἡλίαν τὸν οὐρανόφρονα καί μετὰ τοῦ ὑμνωδοῦ εἴπωμεν: «Προφῆτα κῆρυξ Χριστοῦ, τοῦ θρόνου τῆς μεγαλωσύνης, οὐδέποτε χωρίζῃ καί ἐκάστῳ ἀσθενοῦντι, ἀεὶ παρίστασαι· ἐν τοῖς ὑψίστοις λειτουργῶν τὴν οἰκουμένην εὐλογεῖς, πανταχοῦ δοξαζόμενος. Αἴτησαι ἰλασμόν ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν». Ἀμήν.

Μετά τήν Απόλυσιν προσηνέχθη ἀπλοῦν κέρασμα ὑπό τοῦ ἡγουμένου Ἀρχιμανδρίτου Παΐσιου.

Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας